UiO : Det utdanningsvitenskapelige fakultet
Universitetet i Oslo

Retningslinjer for masteroppgave i spesialpedagogikk

SPED4900

Institutt for spesialpedagogikk
Postadr.: Postboks 1140 Blindern, 0318 Oslo
Kontoradr.: Helga Engs hus, 4. etasje, Sem Sælands vei 7, 0371 Oslo

Telefon: 22 85 80 59
Telefaks: 22 85 80 21
postmottak@uv.uio.no
www.uv.uio.no/isp/
Org.nr.: 971 035 854

Innholdsfortegnelse

Om masteroppgaven ... 3
Prosjektplanlegging ... 3
Veiledere ... 4
Veiledning ... 4
Masteroppgavens format ... 5
Ulike typer masteroppgaver ... 5
Empiriske oppgaver ... 5
Evalueringsprosjekter ... 6
Innovasjonsprosjekter/utviklingsarbeid ... 6
Teoretiske oppgaver - litteraturstudier ... 7
Retningslinjer for monografibasert masteroppgave ... 7
Oppgavens omfang ... 8
Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m. ... 8
Litteraturliste ... 9
Retningslinjer for artikkelbasert masteroppgave ... 9
Kappe ... 9
Kappens omfang ... 10
Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m. ... 10
Artikkelutkast ... 11
Publisering basert på masteroppgaven ... 12
Artikkelens omfang ... 12
Forside, sammendrag m.m. ... 12
Vekting ved sensur ... 13
Retningslinjer for litteraturliste for artikkelbaserte masteroppgaver ... 13
Når to studenter skriver sammen ... 13
Utforming ... 14
Forside ... 14
Formatering ... 14

Retningslinjer for masteroppgave i spesialpedagogikk

Om masteroppgaven

Masteroppgaven er et selvstendig vitenskapelig arbeid. Oppgaven skal ha relevans for det spesialpedagogiske fagområdet.

Arbeidet skal omfatte planlegging og gjennomføring av et forskningsprosjekt og rapportering av dette gjennom en masteroppgave hvor du viser innsikt i aktuell forskning, teorier og metoder med utgangspunkt i oppgavens problemstilling. Oppgaven kan omfatte en empirisk undersøkelse eller være et rent teoretisk arbeid. Masteroppgaven kan også knyttes til et faglig utviklingsarbeid og/eller et evalueringsprosjekt.

To studenter kan samarbeide om et prosjekt, eksempelvis datainnsamling, men skriver hver sin masteroppgave. Unntaket fra dette er om det gjøres en systematisk litteraturgjennomgang, der metoden krever at det er minst to reviewere. I dette tilfellet kan studentene også skrive masteroppgaven sammen.

Prosjektplanlegging

Studentene melder interesse for å skrive masteroppgave tilknyttet et forskningsprosjekt eller et tema som presenteres på slutten av andre semester («uke 24»). Det vil være spesifisert hvem som er veileder(e) for de aktuelle forskningsprosjektene/temaene.

Studentene får melde interesse for tre til fem forskningsprosjekt/tema. Dette gjøres ved at de skriver en kortfattet prosjektsøknad (om lag 1 side) til hvert forskningsprosjekt/tema de kan tenke seg å skrive masteroppgave på. Til dette vil de få utlevert en mal. Prosjektsøknadene skal leveres i

uken der forskningsprosjektene/temaene presenteres. Studentene vil få beskjed før sommerferien om hvilket prosjekt/tema og veileder de er tildelt.

Studentene skriver så en prosjektbeskrivelse på det forskningsprosjektet/temaet de er tildelt. Det er utarbeidet en mal for dette. Prosjektbeskrivelsen er et arbeidskrav og skal leveres i Canvas i uke 35. Veileder skal vurdere denne (godkjent/ikke godkjent), i løpet av uke 38. Dersom prosjektbeskrivelsen ikke kan godkjennes, får studentene to uker på seg til å levere revidert prosjektbeskrivelse. Denne prosjektbeskrivelsen, som skal leveres i løpet av uke 40, skal det gis tilbakemelding på innen uke 42. Den reviderte prosjektbeskrivelsen skal vurderes av to sensorer, som er veileder og emneansvarlig. Om andre forsøk ikke godkjennes får studenten ikke gå videre med masteroppgaven.

Veiledere

I utgangspunktet ønsker vi at studentene skal skrive på forskningsprosjekter og tema som ISP kan tilby veiledning på. Veiledere kan være både ansatte på ISP og eksterne som vi har samarbeid med.

Studentene har mulighet for å skrive masteroppgave ut fra et selvvalgt tema eller i tilknytning til forskningsprosjekter utenfor ISP. I disse tilfellene må studentene selv finne veileder og søke instituttet om godkjenning. Veileder bør ha PhD. Søknaden må sendes instituttet i løpet av andre semester (medio mai), slik at veileder kan godkjennes før uke 24.

Veiledning

Veiledere som veileder flere studenter, står fritt til å organisere veiledning som gruppeveiledning. Hver student har rett på til inntil 12 timer veiledning. To av disse veiledningstimene skal være veiledning på prosjektbeskrivelsen. Veiledningen er obligatorisk, og en student kan ikke levere en masteroppgave uten å ha deltatt på veiledning.

Veilederavtale fylles ut og signeres av både student(er) og veileder(e) første veiledningstime etter at prosjektbeskrivelsen er godkjent. Studenten har ansvar for å levere inn signert veilederavtale digitalt. Fristen for dette er 1.november. Hvis det skjer brudd i veilederavtalen må studieadministrasjonen få beskjed så tidlig som mulig.

Masteroppgavens format

Masteroppgaven kan leveres i to ulike formater:

- Det tradisjonelle formatet - et samlet skriftlig arbeid som kalles en MONOGRAFI
- En «kappe» (innledning) og et artikkelutkast som kalles en ARTIKKELBASERT MASTEROPPGAVE

Valg av oppgaveformat avgjøres i samarbeid med veileder. Utdypende retningslinjer for de to formatene følger lenger bak i dokumentet.

Ulike typer masteroppgaver

Empiriske oppgaver

Empiriske oppgaver skal:

- gjøre rede for teoretisk og empirisk bakgrunn og ramme for prosjektet
- ha klar(e) problemstilling(er)
- gjøre rede for tilnærmingsmåte, opplegg/design, metodevalg og gjennomføring av prosjektet, herunder redegjørelse for hvordan materialet er behandlet/analysert
- drøfte relevante spørsmål om gyldighet/validitet og etiske forhold
- presentere resultater på en klar og systematisk måte
- drøfte resultatene i lys av problemstillingene, teoretisk og empirisk bakgrunn

Datamaterialet som legges til grunn i empiriske oppgaver er gjerne *forskningsgenerert*, det vil si skapt som ledd i det aktuelle prosjektet gjennom bruk av for eksempel spørreskjemaer, intervjuer

eller observasjon. Materialet kan også bestå av *eksisterende* dokumenter, analyser fra foreliggende studier (ulike former for systematiske review), sekundære analyser av data (for eksempel fra PISA) eller andre typer kilder (for eksempel læreplaner, veiledninger, rapporter). De ulike typene av datamateriale kan kombineres.

Evalueringsprosjekter

Masteroppgaver som bygger på et *evalueringsprosjekt* vil ofte inneholde de samme forskningsmetodiske krav som til empirisk forskning. I tillegg skal det gjøres rede for

- hva som skal evalueres
- formålet med evalueringen
- kriterier, verdier, målformuleringer eller liknende som det skal evalueres i forhold til evaluators rolle

Innovasjonsprosjekter/utviklingsarbeid

En masteroppgave kan bygge på et *utviklingsprosjekt (innovasjonsarbeid)*. En slik oppgave vil vanligvis omfatte en evaluering av utviklingsarbeidet som er gjennomført. Det vil derfor ofte inngå elementer av evalueringsforskning (se ovenfor). Masteroppgaver som bygger på et utviklingsarbeid, skal blant annet gjøre rede for:

- situasjonen før utviklingsarbeidet startet
- formålet med utviklingsarbeidet – den innovative ideen
- innovasjonsstrategi(er) for utviklingsarbeidet
- planleggingen av utviklingsarbeidet
- gjennomføringen
- evaluering og drøfting av muligheter for videreføring og spredning

Teoretiske oppgaver - litteraturstudier

Masteroppgaven kan også gjennomføres som rene teoristudier uten noen form for empiriske undersøkelser. Noen teoristudier kan eventuelt også inkludere en begrenset empirisk undersøkelse. Filosofiske (for eksempel begrepsanalytiske) oppgaver inngår i denne kategorien. Historiske oppgaver kan også være teoristudier. Teoristudier, der man redegjør for og analyserer utvalgt litteratur, skal i likhet med andre vitenskapelige arbeider ha klare problemstillinger.

Teoristudier stiller samme krav til selvstendig vitenskapelig arbeid som andre typer oppgaver. Problemstillingen skal være relevant for faget spesialpedagogikk. Det forventes at kandidaten orienterer seg i teori og forskning som er relevant for problemstillingen. Slik kan man betrakte enkelte teoristudier som ”feltarbeid i biblioteket”.

Det legges vekt på kandidatens evne til å belyse problemstillingen(e) både gjennom utvalg av teori og gjennom presentasjonen og drøftingen av denne. Videre er det viktig at kandidaten evner å bruke teorien på en selvstendig og kritisk måte. Det er ikke tilstrekkelig bare å redegjøre for og referere til teori.

Det forventes at kandidaten analyserer ulike teoretiske perspektiver, utviser evne til kildekritikk, begrunner sine valg og underbygger sine resonnementer. Det stilles vanlige krav til etterprøvbarhet. Det vil si at metodiske problemstillinger skal drøftes og kilder oppgis på en slik måte at forskningsprosessen kan etterprøves.

Retningslinjer for monografibasert masteroppgave

Masteroppgaver kan bygge på ulike typer av forskningsprosjekter. Til nå har det vært mest vanlig å gjennomføre *empiriske* prosjekter som har som formål å utvikle kunnskap om hvordan noe *er eller har vært*. Formålet med slike studier er ofte beskrivelse, forklaring og forståelse. Andre prosjekter

vil ha som formål å *evaluere* tiltak, program, arbeidsmåter, samarbeid e.l. En tredje type masteroppgave kan være å vurdere ulike utviklingsprosjekter – for eksempel implementering av tiltak (innovasjonsarbeid). Masteroppgaven kan også være *ulike former for litteraturstudier.* Det er mulig å skrive teoretisk innrettede oppgaver, det vil si oppgaver som drøfter grunnproblemer i spesialpedagogisk teori. I så fall vil foreliggende vitenskapelig litteratur utgjøre empirigrunnlaget.

Masteroppgaven må vurderes ut fra sitt formål, og det stilles vitenskapelige krav til problemstilling, relevant teoretisk forankring, hensiktsmessig metodevalg og til presentasjon, tolkning og drøfting av resultater. Nedenfor redegjøres det nærmere for slike krav, med henblikk på ulike typer oppgaver.

Oppgavens omfang

Masteroppgaven har et omfang på 30 studiepoeng. Monografibaserte masteroppgaver skal være på minimum 12 000 ord og maksimum 20 000 ord ved kvantitative oppgaver. Ved kvalitative oppgaver eller mixed methods skal teksten være minimum 17 000 ord og maksimum 25 000 ord. *Dette gjelder selve oppgaveteksten.* I tillegg kommer sammendrag, forord, innholdsfortegnelse, kildeliste og eventuelle vedlegg.

Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m.

- Alle masteroppgaver skal inneholde et *sammendrag* på maksimum to (2) sider. Det skal gis informasjon om problemstilling, metode og materiale, resultater og konklusjon(er).
- Deretter følger et kort *forord.* Det er god vitenskapelig skikk å takke personer som har bidratt positivt til gjennomføringen av masteroppgaven.
- Etter forordet følger innholdsfortegnelse, eventuell oversikt over tabeller og figurer og deretter selve oppgaven.
- **Antall ord for selve skal oppgaveteksten noteres på slutten av innholdsfortegnelse**.
- Litteraturlisten og eventuelle vedlegg skal komme helt til slutt.

- Vedlegg varierer med type oppgave og kan omfatte eventuelle godkjenninger fra SIKT, REK, informasjonsskriv, eksempel på et tomt samtykkeskjema (dvs. uten navn på deltakere), spørreskjema, intervjuguide eller materiale for andre datainnsamlingsmetoder som ikke er felles kjent. For eksempel vil det ikke være nødvendig å legge ved et WISC-protokoll, men henvise til WISC-testen gjennom litteraturlisten, mens et selvutviklet observasjonsskjema skal legges ved for å gi forskningsgrunnlaget for oppgaven. Det er ikke vanlig å ha alle transkriberte data eller alle ubearbeidete rådata som vedlegg. Derimot kan det være aktuelt å ha eksempler på bruk av transkripsjonsguide eller for eksempel supplerende tabeller med data som er omtalt i oppgaven som vedlegg.
- Hvert kapittel i oppgaven *skal starte på ny side*, nummereres og gis egen kapitteloverskrift. De enkelte kapitler inndeles i underkapitler (avsnitt) med egne overskrifter. Eventuelt kan underkapitlene (avsnittene) inndeles videre. Vi gjør oppmerksom på at masteroppgaven skal trykkes tosidig.

Litteraturliste

Litteraturlisten skal skrives etter reglene for *American Psychological Association 7th (APA 7).*

Alle henvisninger i oppgaveteksten skal finnes igjen i litteraturlisten. Du plikter å sette deg inn i gjeldende regler for kildebruk og siteringsregler ved oppgaveskriving.

Retningslinjer for artikkelbasert masteroppgave

En artikkelbasert masteroppgave skal bestå av to deler. En «kappe» (innledning) og et artikkelutkast.

Kappe

Kappen skal danne rammen for artikkelen og synliggjøre valg som er tatt med hensyn til artikkelen. Det anbefales å ha et innledningskapittel som beskriver hvordan artikkel og kappen utfyller

hverandre, samt begrunner valg av tidsskrift. Kappen skal legge vekt på teoretiske og metodiske aspekter ved masterstudien som det ikke er plass til å presentere eller diskutere i artikkelutkastet. Når det gjelder teoretiske aspekter kan dette for eksempel dreie seg om mer omfattende teoretiske drøftinger og redegjørelser, mens metodekritikk og studiens begrensninger bør være sentralt i forhold til metodiske aspekter. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å ha et drøftingskapittel også i kappen, som løfter aspekter tilknyttet problemstillingen som oppstår mellom kappen og artikkelen, for eksempel basert på metodiske refleksjoner.

Kappens omfang

Kappen skal være mellom 5 000 og 8 000 ord. For de fleste vil det være naturlig å ha en kortere kappe jo lengre artikkelen er. Det skal utarbeides en egen litteraturliste for kappen som følger APA-stilen. Denne litteraturlisten presenteres mellom kappen og artikkelutkastet.

Forside, sammendrag, forord, innholdsfortegnelse m.m.

- Alle masteroppgaver skal inneholde et *sammendrag* på maksimum to (2) sider. For artikkelbaserte masteroppgaver skal gis informasjon om problemstilling, metode og materiale, resultater og konklusjon(er), samt tittel på artikkel og valgt tidsskrift.
- Deretter følger et kort *forord.* Det er god vitenskapelig skikk å takke personer som har bidratt positivt til gjennomføringen av masteroppgaven.
- Etter forordet følger innholdsfortegnelse. Innholdsfortegnelse skal gjenspeile rekkefølgen for kappen og artikkelutkastet i en artikkelbasert masteroppgave:
  Sammendrag masteroppgave/kappe, forord, innholdsfortegnelse, eventuell oversikt over tabeller og figurer for kappen, selve kappeteksten, litteraturliste til kappen, vedlegg til kappen, forside artikkelutkast, sammendrag artikkelutkast, artikkelutkast, litteraturliste til artikkelutkast, eventuelle vedlegg til artikkelutkast.
- **Antall ord for selve kappeteksten og for artikkelutkastet noteres hver for seg på slutten av innholdsfortegnelse.**

- Litteraturlisten og evt. vedlegg skal komme helt til slutt.
- Vedlegg varierer med type oppgave og kan omfatte eventuelle godkjenninger fra SIKT, REK, informasjonsskriv, eksempel på et tomt samtykkeskjema (dvs. uten navn av noen deltakere), spørreskjema, intervjuguide eller material for andre datainnsamlingsmetoder som ikke er felles kjent. For eksempel vil det ikke være nødvendig å legge ved et WISC-protokoll, men henvise til WISC-testen gjennom litteraturlisten, mens et selvutviklet observasjonsskjema skal legges ved for å gi forskningsgrunnlaget for oppgaven. Det er ikke vanlig å ha alle transkriberte data eller alle ubearbeidede rådata som vedlegg. Derimot kan det være aktuelt å ha eksempler på bruk av transkripsjonsguide eller for eksempel supplerende tabeller med data som er omtalt i oppgaven som vedlegg.
- For artikkelbaserte masteroppgaver er forfattermanualen til det valgte tidsskriftet et obligatorisk vedlegg.
- Hvert kapittel i kappen *skal starte på ny side*, nummereres og gis egen kapitteloverskrift. De enkelte kapitler inndeles i underkapitler (avsnitt) med egne overskrifter.

Artikkelutkast

Studenten velger seg et faglig og tematisk relevant fagfellevurdert forskningstidsskrift (norsk eller internasjonalt) fra listen over autoriserte publiseringskanaler, og utarbeider artikkelutkastet i tråd med forfatterveiledningen til det valgte tidsskriftet. Dette gjelder eksempelvis lengde på sammendrag (abstract) og manuskript, referansestil og oppbygning av artikkelen.

Studenten(e) skal skrive artikkelutkast alene som et selvstendig arbeid uten andre medforfattere. Veiledning til artikkelutkastet gis på samme måte som generell veiledning for en monografisk masteroppgave og kappen.

Publisering basert på masteroppgaven

Hvis det blir aktuelt etter levering og godkjenning av masteroppgaven å bearbeide artikkelutkastet til et manuskript som skal sendes til det valgte eller et annet tidsskrift, avtales dette og evt. medforfatterskap med veiledere og andre aktuelle medforfattere. Student(er) og veileder(e) kan etter sensur sammen vurdere om artikkeldelen av masteroppgaven eventuelt skal bearbeides videre for innsending til det valgte tidsskriftet.
Veileder(e)s medforfatterskap skal da diskuteres, men det er ikke noen automatikk i at veileder skal være medforfatter (jfr. Vancouver-retningslinjene).

Hvis studenten helt eller delvis bygger sin artikkel på data gjort tilgjengelig fra veileder/veileders prosjekt, kan studenten(e) vanligvis ikke være eneforfatter ved en eventuell publisering av artikkelutkastet.

Artikkelens omfang

Omfanget av artikkelen vil variere med normene i de aktuelle tidsskriftene, men for de fleste tidsskrift vil omfanget ligge mellom 4 000 og 12 000 ord.

Forside, sammendrag m.m.

Artikkelutkastet skal ha en egen førsteside. Denne siden **skal** inneholde informasjon om tittel på arbeidet, navn på studenten(e), navn på det valgte tidsskriftet og URL (nettadresse) til tidsskriftets hjemmeside. Deretter presenteres et kort sammendrag (abstract) samsvarende med tidsskriftets krav til sammendrag og eventuelle nøkkelord på en separat side, før selve artikkelutkastet kommer. Artikkelutkastet skal ha en egen litteraturlisteliste. Det valgte tidsskriftets forfatterveiledning skal inngå som vedlegg til oppgaven.
I de tilfeller der studenten skriver artikkelutkastet med tanke på et engelskspråklig internasjonalt tidsskrift, kan kappen fortsatt skrives på norsk.

Vekting ved sensur

Ved sensur av oppgaven vektes kappen 40 % og artikkelen med 60 % når totalkarakteren settes. Begge delene må imidlertid få minimum E for at studenten(e) totalt sett skal få en ståkarakter.

Retningslinjer for litteraturliste for artikkelbaserte masteroppgaver

Litteraturlisten for kappen skal skrives etter reglene for *American Psychological Association 7th (APA 7).* Litteraturlisten til artikkelutkastet følger tidsskriftets forfattermanual.

Alle henvisninger i henholdsvis kappen og artikkelutkastetoppgaveteksten skal finnes igjen i de respektive litteraturlistene. Studenten(e) plikter seg å sette seg inn i gjeldende regler for kildebruk og siteringsregler ved oppgaveskriving.

Når to studenter skriver sammen

Når to studenter skriver sammen, noe som kun er aktuelt om de har foretatt et systematisk litteratursøk og skal skrive om dette, så skal det fremgå tydelig i *forordet* hvem som i *hovedsak* er ansvarlig for hvert enkelt kapittel. Dette medfører at forfatterne kan bli vurdert til forskjellige karakterer. Alternativt kan studentene synliggjøre at hele oppgaven er et gjennomarbeidet fellesprodukt som resulterer i en felles karakter.

Oppgaven kan leveres både i form av en monografi og en artikkelbasert masteroppgave. Alle som har skrevet masteroppgave sammen med en annen student, må levere den hver for seg i Inspera og i Studentweb.

Utforming

Forside

Studenter skal benytte seg av UiOs designmanual som forside til masteroppgaven.

Følgende informasjon skal stå på forsiden

- Masteroppgavens tittel, og evt. undertittel.
- Forfatteren(e)s navn (Du skal ikke oppgi kandidatnummer)
- Masteroppgave i spesialpedagogikk
- Antall studiepoeng
- Institutt for spesialpedagogikk, Det utdanningsvitenskapelige fakultet, UiO
- Årstall, evt. studiesemester (eks: Vår 2025)

Formatering

- Linjeavstand skal være halvannen (1,5)
- Punktstørrelse skal være 11 eller 12 i Times New Roman eller Calibri
- Sidetall skal oppgis nederst på siden

Ved artikkelbasert masteroppgave følger artikkelen forfattermanualen til tidsskriftet.

ISP / januar 2025